

Schriftlezing: Hebrëëen 5:11 – 6:20

Tekst: Hebrëëen 6:19,20

Ps. 139:1,2,4 (vs. 1: gr. 3,4)
Ps. 119:19,28 (na wet)
Ps. 33:2,7,8 (na schriftlezing)
Lb. 319:1,2,3,4,5,6 (na preek)
Ps. 134:1,2,3 (bij bevestiging)
Ps. 138:1,2,3,4 (vs. 4: gr. 5-8)
Ps. 135:1,2,12 (na ondertekening)

Gehouden te: Baflo, 22-05-11 (9.30 u.)

Thema: Blijf hoopvol verankerd in de hemel

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jong en oud,

1. Het Anker

Zo heet ons kerkgebouw. 'Het Anker'. En het staat aan de Lewestraat 8 te Baflo. De meeste mensen in het dorp zullen het wel weten te staan. Sommigen misschien ook niet. De Laurentiuskerk staat op de wierde en valt veel meer op.

Soms lijkt het alsof 'Het Anker' nog een hoge drempel heeft. De mensen van het dorp komen er niet zo gemakkelijk naar binnen. Waar ligt dat aan? Aan de weinig opvallende bouw van de kerk? Of omdat het niet aan de hoofdstraat staat?

Of ligt het soms aan de mensen die er zondags naar toegaan? Of misschien aan het imago van de vrijgemaakte kerk? Wie zal het zeggen. Ik zal er niet over uitweiden. 'Het Anker'. Zo heet ons kerkgebouw. Maar is dat ook de naam van de gemeente? Heten wij naar ons kerkgebouw?

Het lijkt mij dat zo'n naam wel degelijk ook iets zegt van de gemeenschap die zondags in dit kerkgebouw samenkomt. In het verleden zal deze naam niet voor niets gekozen zijn. Het wil dus wat zeggen.

Het Anker, het zegt iets van waar wij als gemeente ons houvast zoeken. Waar wij onze zekerheid vinden. Ook van de hoop die we hebben?

Nadenkend over een bijbelgedeelte voor deze bevestigingsdienst, speelde ik in gedachten wat met de combinatie 'Anker en ambt'. De broeders die straks bevestigd worden als ouderling en diaken ontvangen een ambt in 'Het Anker'.

Dat bracht mij bij de woorden van Hebrëëen 6:19, over de hoop als anker voor de ziel. Ik kan mij voorstellen dat bij de keuze voor de naam 'Het Anker' dit bijbelgedeelte een grote rol heeft gespeeld. Deze naam legt deze link. Veel vaker wordt er in de Bijbel ook niet over een anker gesproken.

Wat is een anker? En wat doet een anker? Wat drukken wij ermee uit, als we onszelf aan dat anker verbinden en vasthechten? Tegen de achtergrond van wat we hier in de Bijbel lezen.

Hoop in elk geval. En zekerheid en onze verbinding met het heiligdom in de hemel. En onze onlosmakelijke band met Jezus Christus zelf, die als voorloper al achter het

voorhangsel van dat hemelse heiligdom is binnengegaan. Met ons, met zijn gemeente op sleeptouw.

Hoop. Dat hebben we nodig, want onze zielen kunnen de moed verliezen. En ze hebben zielzorg nodig. Dat komt verderop in de Hebreeënbrief en ook in de preek nog wel aan de orde. Zielzorg door ambtsdragers, voorgangers, leiders in de kerk. Wat is verder nodig voor ons? Een stevige verankering in het betrouwbare beloftewoord van God. Dat is het evangelie van Jezus Christus, onze redder, hogepriester voor eeuwig.

We willen vanmorgen – gemeenteleden en ambtsdragers - deze boodschap horen en in het geloof aannemen:

Blijf hoopvol verankerd in de hemel

2. Bemoediging en stimulans

De Hebreeënen kunnen een stimulerende bemoediging wel gebruiken. Zij hebben dat blijkbaar hard nodig. Ze later het er wat bij zitten en hebben de moed en de ijver voor de Heer voor een deel verloren.

De Hebreeënen zijn, voor zover wij weten, een christelijke gemeenschap van Joodse afkomst. Mogelijk zelfs in Jeruzalem. Niet in de allereerste enthousiaste jaren na Pinksteren. Maar al weer wat later in de tijd.

Het kan heel goed zijn dat er priesters en Leviëten tot deze gemeenschap hebben behoord. Deze gemeenschap is in elk geval goed op de hoogte met de voorschriften voor de priesterdienst en de eredienst in de tempel. De schrijver van deze brief – we kennen hem niet – kan daar heel goed bij aansluiten in zijn betoog. Over de offers van het oude verbond en het betere unieke offer van Jezus Christus, de basis van het nieuwe verbond. Over het hogepriesterschap à la Aäron en het hogepriesterschap zoals Melchisedek dat had.

Daar schrijft hij over en daarover wil hij deze gemeenschap van Hebreeënen verder onderwijzen. En tegelijk bemoedigen en stimuleren om het in het geloof vol te houden en niet achterop te raken.

Het vuur was er blijkbaar uit. De ijver en de inzet voor het geloof en voor de Heer Jezus Christus waren afgenomen. Niet eens onbegrijpelijk. Want ze hadden in de loop van de tijd heel wat voor hun kiezen gekregen, ook aan tegenslag en tegenstand. Houd dan de moed er maar eens in.....

Wat erger is dan het verliezen van de moed: de Hebreeënen waren traag van begrip geworden. Ze waren weer afgezakt naar het niveau van melkdrinkers in het geloof. Het niveau van beginnelingen, zegt de schrijver, terwijl ze volwassenen in het geloof zouden kunnen en moeten zijn. Of zelfs leraren in het geloof. Voorgangers, die anderen onderwijzen en meenemen op de weg van Christus.

We hebben gelezen, dat de schrijver niet naar dat beginnersniveau terug wil. En dat hij daar harde noten over kraakt. Hij spreekt zijn lezers stevig aan met een heftige waarschuwing: 'Val niet terug. Maak geen omgekeerde bekering, want dat is echt dodelijk, geestelijk gezien. Kruisig Christus niet opnieuw.'

Toch beseft hij, dat je het bij deze christenen niet redt met harde en strenge woorden alleen. Je kunt immers op deze manier ook mensen bij je weg slaan, ontmoedigen en van je vervreemden. Misschien zelfs van het evangelie vervreemden. Dat kan nooit de bedoeling zijn van Christus en van de Heilige Geest.

Daarom toont de schrijver ook grote welwillendheid naar zijn lezers. Hij waardeert wat echt goed is bij hen.

"We zeggen dit nu wel, geliefde broeders en zusters, maar we zijn ervan overtuigd dat u op de goede weg bent en dat u gered zult worden. Want God is niet zo onrechtvaardig dat hij vergeet wat u hebt gedaan, hoeveel liefde u aan zijn naam hebt betoond door sinds jaar en dag steun te verlenen aan de gelovigen." (Hebr. 6:9,10)

De Heer wil op deze manier de gelovige christenen ook bemoedigen en stimuleren om het vol te houden, om de moed niet te verliezen.

Dat doet hij vooral door de nadruk te leggen op de betrouwbare beloften van God. Kijk bij voorbeeld naar Abraham, zegt hij. En neem een voorbeeld aan zijn geloof en zijn geduld.

God zelf stelt zich met een eed garant voor de betrouwbaarheid van zijn beloften. Grotere zekerheid kun je als gelovige niet krijgen. Het ligt helemaal in God en zijn betrouwbare woord. En:

"Met deze twee onomkeerbare daden - die uitsluiten dat God liegt - heeft hij ons krachtig moed in willen spreken. Onze toevlucht is het vast te houden aan de hoop op wat voor ons in het verschiet ligt." (Hebr. 6:18)

Daar komt de hoop om de deur kijken, één van de dragende thema's in deze brief, in andere brieven en in heel de Bijbel.

Houd moed door vast te houden aan de hoop. Neem je toevlucht in wat voor ons in het verschiet ligt. Dat is een vlucht naar voren. Maar niet om het heden te ontwijken, maar om vast verankerd te leven met het oog op Jezus Christus.

3. Anker en ankergrond

"Die hoop is als een betrouwbaar en zeker anker voor onze ziel, en gaat ons voor tot voorbij het voorhangsel,....."

De schrijver van de Hebreeënbrief vergelijkt de hoop van de gelovigen dus met een anker, op het punt van betrouwbaarheid en zekerheid. Hoop als een anker voor onze ziel.

Wat zegt dat beeld van het anker?

Denk maar aan een groot zeeschip. Dat heeft een anker. Dat ziet er ongeveer zo uit. Als het schip vaart, is het anker op getrokken. Maar als het stil ligt, is het anker uitgegooid. Dat anker haakt dan vast in de zeebodem. En het anker houdt het schip op zijn plaats. Het drijft dan niet weg in de storm of met eb en vloed.

In de tijd van de Bijbel hadden de zeeschepen nog geen motoren. Het waren zeilschepen. En soms ook grote roeiboten. Vooral de oorlogsschepen van die tijd: galeien met rijen roeiende slaven.

Maar ze waren allemaal afhankelijk van de wind. En als het te hard ging waaien, dan zocht de kapitein een beschutte plek op onder de kust of in een haven. Daar legde hij het schip dan voor anker.

Paulus heeft zoiets meegemaakt toen hij per schip van de ene naar de andere plaats reisde en toen hij als gevangene naar Rome werd gebracht. (Hand. 20:15; 27:13)

Als een schip in een baai of op de rede van Vlissingen voor anker gaat, dan ligt hij wel met de kop in de wind, met de kop tegen de stroom in al naar gelang het opkomend of afgaand water is. Je kunt dat zien bij de schepen die in de monding van de Westerschelde voor anker liggen. Bij opkomend water is de steven zeewaarts gericht, bij afgaand water ligt de boot net andersom.

Wat zegt dat in het beeld van de tekst? Nou: 'de kop d'r veur'. Moed houden. En blijf aan het anker hangen. Want dat anker houdt het!

De hoop is als een betrouwbaar en zeker anker voor de ziel. De vastheid en de betrouwbaarheid van dat anker ontvangen grote nadruk. Daarom moeten we ook even letten op de ankergrond. De bodem, waarin het anker wordt uitgegooid. Je begrijpt dat dat ook belangrijk is, een voorwaarde voor het op zijn plaats blijven van het schip. Dat het niet strandt of op de rotsen te pletter slaat. Drijfzand is geen goede ankergrond. Dat is duidelijk.

Met het anker voor onze ziel is het heel vreemd gesteld. Dat wordt niet naar beneden uitgegooid, in het water naar de zeebodem, zoals bij het anker van een zeeschip. Maar ons anker wordt omhoog gegooid naar de hemel. En het haakt vast in het hemelse heiligdom van God, tot voorbij het voorhangsel.

"Het is een trefzekere gooi: dit anker hecht zich achter het hemelse tabernakelgordijn."¹

Misschien kun je ook wel zeggen: ons anker is meegenomen tot voorbij het voorhangsel. Door Jezus Christus, als de voorloper.

Maar dan nam hij geen los anker mee. Aan de ankerketting hangt het schip van de kerk. Aan dat anker van de hoop hangt onze ziel. Zo zegt de schrijver het immers:

"Die hoop is als een betrouwbaar en zeker anker voor onze ziel, en gaat ons voor tot voorbij het voorhangsel..."

Ons anker is vastgehaakt tot voorbij het hemelse tabernakelgordijn. Dat beeld roept bij mij nog een andere vergelijking op.

Een schip gooit zijn anker uit in het water. Het verdwijnt onder de zeespiegel, onder het water oppervlak. Je ziet dat anker dan niet meer. Maar je voelt wel wat hij doet. Hij houdt het schip op zijn plaats. En de ankerketting staat strak.

Het anker van de hoop ligt achter het voorhangsel, noem het de hemelspiegel. Je ziet hem niet meer, want Jezus heeft hem meegenomen het heiligdom in en hem vastgehaakt in de hemel. Maar je voelt wel wat dat anker doet.

Beter, je gelooft vast en zeker dat dat anker iets doet: jouw schip op zijn plaats houden. Jouw leven vasthouden in Jezus Christus. Dat zie je niet met normale ogen. Maar je weet het zeker en die zekerheid bepaalt en stimuleert onze hoop.

Ik denk nu aan wat de schrijver van deze brief zegt in hoofdstuk 11, aan het begin van zijn bemoedigende betoog over de geloofsgetuigen. Dan verbindt hij geloof en hoop met elkaar. Hij schrijft:

"Het geloof legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien." (Hebr. 11:1)

¹ Dr. H.R. van de Kamp, *Hebreeën, Geloven is volhouden, Met een bijdrage van Dr. Jakob van Bruggen (Hebreeën 10,19 -13,25)*, Kampen 2010, p. 172

Zeg het zo maar: Het geloof is de bodem, de ankergrond voor de hoop. We mogen gelovend en gelovig uitzien naar de dingen die God ons beloofd heeft. Ook al ervaren wij die dingen vandaag nog niet. Opnieuw: kijk naar Abraham. Kijk naar al die andere geloofsgetuigen. Ze hebben Gods belofte geloofd, en gehoopt op de vervulling ervan. En ze hebben het door hun geloof volgehouden. Omdat ze Gods woord betrouwbaar achtten. Omdat God ook werkelijk zijn beloften waarmaakt. Dat heeft Hij gezworen bij zichzelf.

De beloften van God komen uit. Kijk vooral naar Jezus Christus, de hogepriester voor eeuwig. Geloof in Hem, de redder van ons leven.

Ik kom weer uit bij vers 18 van ons teksthoofdstuk:

"Met deze twee onomkeerbare daden - die uitsluiten dat God liegt - heeft hij ons krachtig moed in willen spreken. Onze toevlucht is het vast te houden aan de hoop op wat voor ons in het verschiet ligt."

4. Voor onze ziel

"Die hoop is als een betrouwbaar en zeker anker voor onze ziel..."

Wat is onze ziel dan? Is dat wat tegenwoordig met een leenwoord 'psyché' wordt genoemd? Dat is in de oorspronkelijke taal wel het woord dat de schrijver gebruikt. In de psychologie bij voorbeeld.

Je ziel, dat is je hele persoon. Je ziel staat voor je hele leven. Je ziel, dat ben je zelf met heel je ziel en zaligheid. Misschien wel met enige nadruk op de innerlijke, geestelijke kant van jouw persoon.

Het anker voor onze ziel is dus een levensanker. Hoop maakt dat anker betrouwbaar en vast.

Toch, de ziel is het bedreigde orgaan. Jouw persoon is bedreigd, bij voorbeeld in de stormen van het leven. Jouw schip slaat op drift als je anker gaat krabben of losraakt.

Ik zei in het begin van de preek al: Onze ziel kan de moed verliezen. We kunnen moedeloos worden en het zicht op Christus en de hemel kwijtraken. Geheel of gedeeltelijk. We kunnen vertragen in het geloof en verminderen in liefde.

Dan hebben we zielzorg nodig.

Ik geloof dat de schrijver hier in ons bijbelgedeelte en in heel zijn brief zulke noodzakelijke zielzorg geeft aan de christelijke gemeenschap, aan wie hij schrijft.

Hij waarschuwt streng. Hij bemoedigt tegelijk, zo hebben we gelezen. Hij wil daarmee zijn lezers moed inspreken. Zoals God zelf dat doet door zijn betrouwbare woord en beloften.

Verderop in hoofdstuk 12 doet de auteur het opnieuw. Hoor maar!

"Nu wij door zo'n menigte geloofsgetuigen omringd zijn, moeten ook wij de last van de zonde, waarin we steeds weer verstrikt raken, van ons afwerpen en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt. Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof: denkend aan de vreugde die voor hem in het verschiet lag, liet hij zich niet afschrikken door de schande van het kruis. Hij hield stand en nam plaats aan de rechterzijde van de troon van God. Laat tot u

doordringen hoe hij standhield toen de zondaars zich zo tegen hem verzetten, opdat u niet de moed verliest en het opgeeft.” (Hebr. 12:1-3)

Dat is de intentie van de schrijver: dat zijn lezers de moed niet verliezen en het opgeven. Let dus op het anker voor onze ziel.
Blijf hoopvol verankerd in de hemel.

Onze ziel heeft zielzorg nodig. De schrijver van Hebreeën geeft die aan zijn lezers, die van toen en die van nu. Daarbij schakelt onze Heer in de hemel mensen in. En nu kom ik uit bij de taak van de ambtsdragers in de gemeente. Ze worden in de brief ook uw voorgangers of ‘uw leiders’ genoemd.
Ik haal een paar verzen aan uit Hebreeën 13.

“Denk aan uw leiders, die het woord van God aan u hebben verkondigd, neem een voorbeeld aan hun geloof en kijk vooral goed hoe hun levenswandel eindigt. Jezus Christus blijft dezelfde, gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid!

.....

Gehoorzaam uw leiders en schik u naar hen, want zij waken over uw leven en zullen daarvan ook rekenschap moeten afleggen. Zorg ervoor dat zij hun taak met vreugde kunnen vervullen, zodat ze geen reden tot klagen hebben: dat zou u zeker niet ten goede komen.” (Hebr. 13:7,8 en 17)

Dit laatste vers komt in het bevestigingsformulier weer terug.

Waken over uw leven. Waken over uw ziel, staat er. Dat is een opdracht tot zielzorg voor de gelovige christenen in de gemeente.

Laten we het ankerzorg noemen. Om het beeld van het anker nog even vast te houden.

Wat moeten leiders in de gemeente – ouderlingen en diakenen - dan doen? Draaien aan de ankerlier om de ankerketting strak te houden. Voor zichzelf in de eerste plaats door te blijven hopen en de beloften van God vast te houden.

Maar ook voor de mensen in Christus’ gemeente, die aan hun zorg zijn toevertrouwd. Zielzorg oefenen. Want onze ziel moet vast geankerd blijven in de hemel, *“tot voorbij het voorhangsel, waar Jezus als voorloper al is binnengegaan, ten behoeve van ons...”*

We hebben het vandaag over bevestiging in het ambt van ouderling en diaken.

Broeder Vonck en broeder van de Beek mogen hun taak in de gemeente gaan uitoefenen. Ze krijgen daarvoor een officiële machtiging van de Heer van de kerk, Jezus Christus door zijn Heilige Geest.

Maar bevestigen is ook: vastzetten in de hoop. Vast verankerd worden en blijven in de verwachting van het heil door Jezus Christus. Dat geldt voor u, broeders.

Dat geldt voor u, gemeente.

Blijf samen hoopvol verankerd in de hemel.

Dat is de boodschap van de Heer voor u vandaag. En morgen..... En tot in eeuwigheid.

Amen